

معیارها طراحی مجموعه تفریحی رودخانه قشلاق سنندج با رویکرد تعامل

انسان با طبیعت*

سوما درخشان،¹ قادر بایزیدی²

1_ دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی معماری - دانشگاه آزاد اسلامی واحد سنندج

2_ استادیار گروه معماری - دانشگاه آزاد واحد سنندج

چکیده

محیط های طبیعی و به خصوص رودخانه ها به عنوان یکی از عناصر ساختار اکولوژیکی شهرها میتواند باعث خلق فضاهایی با کیفیت بالا برای اوقات فراغت شهروندان و همچنین تعادل ارتباط انسان با طبیعت گردند. پژوهش حاضر در پی دستیابی به معیارها و راهکارهای طراحی یک مجموعه تفریحی در محدوده بلوار ساحلی شهر سنندج و در جوار رودخانه قشلاق با رویکرد تعامل انسان با طبیعت است. احیا و ساماندهی رودخانه قشلاق به دلیل قابلیت های فراوان زیست محیطی گامی موثر در راستای کیفیت بخشیدن به فضاهای جمعی و تشویق مردم برای حضور در فضاهای طبیعی است.

روش مورد استفاده در این پژوهش توصیفی تحلیلی و ابزار گردآوری اطلاعات به صورت اسنادی (کتابخانه ای، سایت اینترنتی، مطالعات موردی، نقشه ها و عکس ها) و روش میدانی (مشاهدات و تنظیم جدول سوات) میباشد. با بررسی مولفه های گردآوری شده به تلاش برای تعامل بیشتر شهروندان با طبیعت از طریق پیاده کردن طرح مشارکت سبز، ورزش های همگانی و نمایشگاه های محلی و ارتقای حضور پذیری در مجموعه مورد طراحی با مورد توجه قراردادن عناصر آب، طبیعت، رودخانه، خاک، گیاه و ایجاد تنوع بصری و گوناگونی فعالیت ها و ارتقای کیفیت محیط با قرار دادن امکانات تفریحی و خدماتی مناسب و توجه به کالبد و ساختار مناسب به طراحی مجموعه مورد نظر رسیدیم.

واژه های کلیدی: انسان، طبیعت، رودخانه قشلاق سنندج، فراغت، مجموعه تفریحی

*این مقاله بر گرفته از پایان نامه کارشناسی ارشد معماری سوما درخشان با عنوان "طراحی مجموعه تفریحی رودخانه قشلاق سنندج با رویکرد تعامل انسان با طبیعت" می باشد که با راهنمایی دکتر قادر بایزیدی از دانشگاه آزاد اسلامی واحد سنندج انجام شده است.

مقدمه

بشر در طول تاریخ در دامان طبیعت زیسته و با همزیستی در کنار آن متحول و متکامل شده است. کیفیت محیط های طبیعی نه تنها به سلامتی و تندرستی افراد محدود نمی شود بلکه تأمین کننده نیازهای روحی و روانی آنها، زمینه ساز تکامل و پیشرفت شکل گری هویت و استخراج تجارب گوناگون محیطی همچون تفریح و سرگرمی، شادابی و سرزندگی، ترمیم و بازسازی ذهن نیز می شود. در مقابل نبود آن نگرانی، عصبانیت، اضطراب، ناتوانی، ترس، غیبه را به همراه خواهد داشت. نوع بشر در راستای سلامتی روانی خود یک نیاز خاص به بودن در نزدیکی طبیعت و ارتباط با آن در فرم های مختلف دارد. (امامی، منظر، 1392)

در فرهنگ های شرقی ارتباط نزدیکی بین طبیعت با انسان وجود دارد. انسان شرقی خود را جزئی از طبیعت دانسته و در ارتباطی تنگاتنگ و چند سویه با طبیعت بوده است. (محمودی نژاد، 1390)

در این راستا فضا سازی مکانهایی همچون مکانهای تفریحی در کنار پتانسیل های طبیعی چون رودخانه ها میتواند به عنوان بستر تاثیر گذار بر روان انسانها زمینه آرامش روانی و ذهنی آنها را در اوقات فراغتشان مهیا سازد.